

POSUDEK VEDOUCÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Evropské dědické osvědčení
Kateřina Kučová

Datum odevzdání práce: 12.6.2023

I. Aktuálnost tématu a náročnost tématu

Diplomantka si zvolila téma své diplomové práce z oblasti mezinárodního dědického práva, kdy si pro svůj výzkum vybrala poměrně nedávno unijním předpisem zavedené Evropské dědické osvědčení (dále jen „EDO“). Téma předkládané diplomové práce hodnotím jako aktuální právě pro relativní novost tohoto unijního instrumentu, dále zvolené téma považuji za přínosné, a to zejména pro notářskou praxi, protože jsou to právě notáři v postavení soudních komisařů, kteří v České republice EDO vydávají nejčastěji.

II. Kritéria hodnocení práce

Hlavním cílem diplomové práce je dle diplomantky popis a analýza problémů, které se v souvislosti s vydáváním EDO vyskytly či vyskytují a které diplomantka považuje za zajímavé. Diplomantka si dále předsevzala kriticky rozebrat rozhodnutí SDEU, která se týkají problematiky EDO. Předložená diplomová práce, má celkem 55 stran textu a je rozdělena do 5 kapitol, úvodu a závěru. V kapitole první, která je velmi stručná, diplomantka seznamuje s pojmem EDO a prameny právní úpravy. Další kapitoly, které jsou již obsáhlejší a logicky a systematicky na sebe navazují, se soustředí na jednotlivé fáze v procesu vydávání EDO: kapitola druhé se věnuje žádosti o vydání EDO, zejména osobě žadatele; kapitola třetí samotnému vydání EDO včetně orgánů, které jsou k vydání EDO příslušné; kapitola čtvrtá analyzuje účinky EDO a konečně kapitola pátá se zabývá případnými vadami, kterými může EDO trpět a možnostmi jejich nápravy. Průběžně diplomantka pracuje rovněž s relevantní judikaturou SDEU, kterou kriticky analyzuje. Z práce je patrné, že autorka se zvolenou problematikou v rámci svého výzkumu podrobně zabývala, při práci vycházela jak z omezené české literatury, tak zejména z cizojazyčných zdrojů, které v práci průběžně cituje. Autorka v diplomové práci nejen podrobně seznamuje s právní úpravou EDO, ale zamýšlí se i nad jejich aplikací v praxi a problémy, které tato úprava může právě v praxi přinášet. Je zřejmé, že diplomantka má již praktické zkušenosti z notářství. Velmi kladně v práci hodnotím právě její kritické postřehy.

Co se formální stránky práce týče, nemám žádné zásadní připomínky, jen drobnosti (občasné překlepy, občasná krkolomná formulace v českém jazyce, kdy je patrné, že autorka vycházela z cizojazyčného pramene – str. 34 „...k uplatnění efektu ochrany dobré víry ...“). Práce je zpracována na velmi dobré stylistické úrovni, je psána srozumitelným a jasným odborným jazykem.

Diplomantka prokazuje schopnost orientovat se ve zvolené problematice, podařilo se jí naplnit cíle, které si předsevzala. Předloženou práci hodnotím jako zdařilou.

III. Případná další vyjádření k práci

Na str. 3 diplomantka uvádí, že oprávněným osobám se výrazně více vyplatí podat žádost o vydání EDO než o vydání vnitrostátního dědického osvědčení. Zajímalo by mě, proč? Dále uvádí v této souvislosti naopak jako příklad situace, kdy vnitrostátní dědické osvědčení bude pro oprávněnou osobu výhodnější než EDO, německé dědické osvědčení, které dle diplomantky poskytuje větší míru ochrany osobám, jež jednají na základě informací v něm uvedených než osobám jednajícím na základě informací uvedených v EDO. Toto by měla diplomantka vysvětlit.

Na str. 11 se diplomantka pozastavuje nad českou jazykovou verzí čl. 37 návrhu nařízení o dědictví, konkrétně slovním spojením „třetí správci“. Zde dávám diplomantce zcela za pravdu.

Na str. 15 se autorka věnuje analýze čl. 65 odst. 3 nařízení o dědictví, resp. informacím, které žadatel v žádosti o vydání EDO uvádí. Zde se domnívám, že dokumenty, které je možné předložit, musí splnit podmínky nezbytné pro ověření jejich pravosti, proto by byla bezesporu vyžadována ověřená kopie.

Na str. 17 autorka v souvislosti s příslušností orgánů vydávat EDO hovoří o případném zneužití příslušnosti založené na základě čl. 11 nařízení o dědictví „za účelem zvolení si příslušnosti k vydání EDO dle preferencí žadatele“. Toto by měla diplomantka vysvětlit.

Na str. 21 diplomantka uvádí, že příslušný orgán je povinen odmítnout vydat EDO, jestliže by nebylo v souladu s rozhodnutím, které se týká stejných prvků. Mohla by diplomantka uvést nějaký příklad?

Na str. 30 autorka uvádí, že dle některých autorů není presumpce správnosti vázána na platnost ověřené kopie EDO. S tímto názorem se ztotožňuji, protože platnost EDO a tedy jeho účinky nejsou vázány na vydání ověřené kopie.

Na str. 37 diplomantka vidí problém v zápisu jako vlastníka určitého majetku vindikačního odkazovníka, jestliže právo státu, ve kterém má tato skutečnost být zapsána, zná jen institut damnačního odkazu. Zde bych odkázala na případ ve věci Kubicka – kdy soud poukázal na skutečnost, že předmětem zápisu je vlastnické právo, které znají i právní řády, které vycházejí z damnačního odkazu.

IV. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Jedním z nejpálčivějších problémů, které se v souvislosti s EDO v praxi objevují, je, jak diplomantka správně uvádí, zápis vlastnického práva do katastru nemovitostí na základě EDO vydaného v Německu, kdy německé orgány odmítají v EDO specifikovat majetek dle požadavků katastrálních zákonů států, do jejichž rejstříků má být zápis vlastnického práva proveden, a návrhy na vklad jsou tak zamítány. Diplomantka uvádí, že tyto problémy vznikají např. v ČR, Chorvatsku, Slovensku, Slovinsku, Maďarsku či Litvě. Zajímalo by mě, zda je diplomantce známo, jak se s tímto problémem tyto státy (tedy kromě ČR a Slovinska, o nichž diplomantka v práci hovoří) vypořádaly (např. sousední Slovensko). Autorka se velmi kriticky vyjadřuje k nedávnému rozhodnutí SDEU v této věci, s touto kritikou se zcela ztotožňuji. Zajímalo by mě, jaké by diplomantka navrhovala řešení. A to i ve vztahu k ČR, protože i ke stávajícímu řešení formou doplňujícího prohlášení, se autorka staví kriticky.

V. Doporučení práce k obhajobě

Autorka v práci prokázala schopnost samostatné práce a znalosti zvolené problematiky. Práci pokládám za zdařilou a způsobilou pro úspěšnou obhajobu.

VI. Navržený klasifikační stupeň

Předběžně navrhuji klasifikační stupeň výborný.

V Praze dne 6.7.2023


doc. JUDr. Mgr. Magdalena Pfeiffer, Ph.D.